

พรบ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ในฉบับ

- จากกองบรรณาธิการ หน้า 1
- พรบ.ความรับผิดทางละเมิดฯ หน้า 1
- รายงานพิเศษ หน้า 2
- ภาพกิจกรรม หน้า 4

จากกองบรรณาธิการ

ฉบับนี้เป็นฉบับแรกของบรรณาธิการใหม่ที่รับงานต่อจาก รศ.ดร.นิมิตร มรกต เนื่องจากมีการการล่าช้าในการจัดพิมพ์สารชมรม มาโดยลำดับ การที่จะปรับปรุงให้สารชมรมได้ออกมาตามกำหนดจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ จากคณะกรรมการในทุกๆ ฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งต้นฉบับให้ตรงตามเวลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากสมาชิกทุกท่าน

สมาชิกชมรมหลายท่านได้ส่งคำถามมาถึงการที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยของสถาบัน จะต้องมีความรับผิดชอบ ในกรณีที่ถูกร้องได้หรือไม่ อย่างไร จึงได้นำพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาให้ได้อีกสักฉบับ คงจะไขข้อข้องใจให้ได้

รศ.พอ.พญ. อภรณ์ภริมย์ เกตุปัญญา, บรรณาธิการ

พรบ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 27 กันยายน พ.ศ.2539
เป็นปีที่ 51 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่สมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดของทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใดๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา 5 หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบ

มาตรา 6 ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

มาตรา 7 ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้วแต่กรณี เข้ามาเป็นคู่ความในคดี

ถ้าศาลพิพากษายกฟ้อง เพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องมิใช่ผู้ต้องรับผิด ให้ขยายอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึงหกเดือนนับวันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

มาตรา 8 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใด ให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มีให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

มาตรา 9 ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

มาตรา 10 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

มาตรา 11 ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดตามมาตรา 5 ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้ หน่วยงานของรัฐต้องออกไปรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้ว หากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐ ก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการทฤษฎีการไต่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้น จะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขอ

อนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา 12 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แกผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา 13 ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบตามมาตรา 8 และมาตรา 10 สามารถผ่อนชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย

มาตรา 14 เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นแล้ว สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา 11 ให้ถือว่าเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา 15 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรี

รายงานพิเศษ

รายงานพิเศษจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการจริยธรรมในคน ของสถาบันในประเทศไทย”

การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นที่โรงแรม Dusit Island Resort จังหวัด เชียงราย โดยโครงการความร่วมมือระหว่างคณะเวชศาสตร์เขตร้อน คณะวิทยาศาสตร์ และวิทยาลัยศาสนศึกษา ภายใต้การสนับสนุนจาก NIH และ WHO TDR ระหว่างวันที่ 28-30 ตุลาคม 2547 มีผู้เข้าร่วมประชุม 41 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัย และนักศึกษา และบุคคลสำคัญที่มาเปิดงานและอยู่ร่วมงานโดยตลอดคือศาสตราจารย์เกียรติคุณพรชัย มาตังคสมบัติ อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการบรรยายวันแรกโดย ศ.นพ.ทวีป กิตติยาภรณ์ เรื่อง “บทบาทที่คาดหวังจากคณะกรรมการจริยธรรม” วิทยากรได้แสดงแนวปฏิบัติ (guidelines) ที่ออกโดยองค์กรต่างๆ และนำเสนอรายละเอียดบางข้อพร้อมตัวอย่าง อย่างไรก็ตามในการบรรยายครั้งนี้มีหลายประเด็นที่น่าสนใจที่สมาชิกน่าจะถกหาข้อสรุปในภายหลังเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติทั้งประเทศต่อไป ประเด็นที่ว่าคือ อายุที่อาสาสมัครสามารถให้ความยินยอม (consent) เข้าร่วมโครงการวิจัยได้

ศ.นพ.ทวีป กล่าวว่า คำยินยอม (consent) นั้น ไม่ใช่นิติกรรม เพราะองค์ประกอบหนึ่งของนิติกรรมคือการกระทำโดยมุ่งจะผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่การให้คำยินยอมไม่ก่อให้เกิดความผูกพันทางกฎหมาย, ไม่ได้ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในสิทธิต่างๆ แต่โดยทั่วไปแล้ว คณะกรรมการจริยธรรมจะกำหนดอายุบรรลุนิติภาวะที่สามารถให้คำยินยอมด้วยตนเองได้ คือ 20 ปี หากต่ำกว่านั้น ต้องมีลายเซ็นของผู้ปกครองด้วย ซึ่งศ.นพ.ทวีป มีความเห็นส่วนตัวว่า บุคคลที่มีอายุ 18 ถึง 20 ปี ก็สามารถให้คำยินยอมได้ หากผู้เยาว์สามารถเข้าใจผลดี ผลเสีย และตัดสินใจโดยอิสระ ก็ย่อมน่าจะตัดสินใจได้ด้วยตนเอง เพราะเป็นเรื่องเฉพาะตัว ข้อความที่วิทยากรที่ค้นคว้ามาประกอบความเห็น คือ

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฯ ให้ผู้เยาว์ทำนิติกรรมได้เมื่อมีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ (ม.2๕)

- ผู้เยาว์สามารถใช้สิทธิในการเลือกตั้งได้เมื่ออายุ 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ม. 105, พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545, ม.33)

- ประกาศรับรองสิทธิผู้ป่วย ซึ่งประกาศโดย แพทยสภา สภากาชาด สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ รับรองให้บิดา มารดา หรือผู้แทนโดยชอบธรรม อาจใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ ผู้บกพร่องทางกายหรือจิต ซึ่งไม่สามารถใช้สิทธิด้วยตนเองได้

- พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 ในมาตรา 4 ห้ามมิให้ผู้จำหน่าย ชาย แลกเปลี่ยนหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแก่บุคคลซึ่งตนรู้ว่าผู้ซื้อหรือผู้รับเป็นผู้มีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 257) พ.ศ. 2546 เรื่องสุรา (ฉบับที่ 2) ห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 4 ระบุว่า “เด็ก” หมายความว่า “บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์”

ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ตาม พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2546) มาตรา 18 ห้ามนำโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตมาใช้แก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

วิทยากรยังได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ในกลุ่มวัยรุ่น ตามองค์การอนามัยโลกแล้ว วัยรุ่น หรือ adolescence เป็นผู้ที่อายุ 10-19 ปี ซึ่งการตัดสินใจเข้าร่วมวิจัยอาจต้องอาศัยความเห็นจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยเพราะขอบเขตที่สามารถตัดสินใจโดยอิสระอาจแปรผันตามวัยของแต่ละคนและวัฒนธรรมของแต่ละแห่ง (ดู Guidelines for the Establishment of Scientific and Ethical Review Bodies http://www.who.int/reproductive-health/hrp/guidelines_review_bodies.en.html)

การบรรยายในวันนี้สองเป็นเรื่องที่น่าสนใจและหาฟังได้ยาก คือ “แนวทางจริยธรรมในคนที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย- ประเด็นปัญหาและอุปสรรคด้านการวิจัยเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมและ stem cells” โดย รศ.นพ.พินิจ รัตนกุล

ผู้บรรยายได้กล่าวว่า ประเทศในทางเอเชียเห็นว่าแนวทางจริยธรรมการวิจัยของอเมริกามีพื้นฐานการพัฒนาจากปรัชญาและ

ศาสนาทางตะวันตก อาจใช้ไม่ได้กับบริบทของเอเชีย เช่น respect for person ให้ความสำคัญของปัจเจกชนมากเกินไปในขณะที่บางวัฒนธรรมให้ความสำคัญกับครอบครัวหรือชุมชนมากกว่า ดังนั้นหลายประเทศจึงอยากพัฒนาแนวทางของตนเองขึ้นมา หากเป็นเช่นนั้นก็จะมีความหลากหลายและยุ่งยาก องค์การอนามัยโลกจึงมอบหมายให้องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ช่วยจัดประชุมเพื่อหาแนวทางที่เป็นสากลที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมทั่วไป

สำหรับประเทศไทยนั้น ประชากรกว่าร้อยละ 98 นับถือพุทธศาสนาและเป็นพื้นฐานจริยธรรมของสังคมไทย คำสอนทางพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับจริยธรรมการวิจัยในคน ได้แก่ (1) ชีวิตมนุษย์มีค่าสูงที่สุดในคำสอนกล่าวว่า กว่าจะเกิดเป็นมนุษย์ได้ต้องสร้างบารมีมาากเปรียบเสมือนเตาตบอดด้วยกลางทะเล มีแผ่นไม้เจาะรูลอยอยู่ เต่าจะต้องว่ายน้ำและใช้หัวลอดรูให้ได้, (2) กัมมะ เน้นการรับผิดชอบชีวิตและชะตากรรมของตนเอง ชตากรรมขึ้นอยู่กับกระทำของตน, (3) ความเมตตา กรุณา, (4) ปฏิจสุมุทบาท ทุกสิ่งเป็นเหตุ-ปัจจัยซึ่งกันและกัน มนุษย์แต่ละคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและแต่ละคนควรมองให้กว้างขึ้นเพื่อลดความเห็นแก่ตัวหรือลัดอวดตาลง ถ้าจะเทียบกับหลักจริยธรรมวิจัยพื้นฐานแล้ว พบว่าไม่ขัดกัน กล่าวคือ ข้อ 1 สอดคล้องกับ non-maleficence, ข้อ 2 สอดคล้องกับ Autonomy, ข้อ 3 สอดคล้องกับ human dignity, human right, beneficence, non-maleficence, และ ข้อ (4) สอดคล้องกับ justice อย่างไรก็ตาม มีข้อแตกต่างตรงที่อเมริกาเน้นปัจเจกชนมากกว่าสังคมจึงเกิดสิทธิขึ้น คือ การเรียกร้องสิ่งที่ตนเองต้องการจากสังคม แต่แนวพุทธนั้น กัมมะนอกจากจะเน้นกรรมส่วนบุคคลแล้ว ยังโยงถึงสังคมด้วยเพราะคนแต่ละคนอยู่ไม่ได้ด้วยตนเอง แต่ต้องอยู่กับสังคม ดังนั้น การตัดสินใจในตนเอง (autonomy) ทำได้ แต่ต้องดูผลกระทบต่อสังคมด้วย ฉะนั้น การวิจัยที่มีผลต่อสังคม ต้องได้รับความยินยอมจากชุมชนด้วย

ในส่วนของ justice นั้น ทางพุทธถือว่าไม่สามารถทำให้แต่ละคนเท่าเทียมกันได้เพราะทุกคนมีกรรมต่างกัน แต่สามารถปฏิบัติให้เท่าเทียมอย่างเป็นธรรมได้

การโคลนนิ่ง (cloning) นั้น ชาวพุทธไม่ถือเป็นเรื่องแปลกเพราะทุกอย่างไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการทำนั้นมองเจตนาเป็นสำคัญ การวิจัย stem cell ก็ไม่ขัดหลักธรรมเพราะผู้ทำต้องการช่วยให้คนพ้นทุกข์

ในการประชุมสองวันมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ เช่น องค์ประกอบของคณะกรรมการจริยธรรมควรเป็นอย่างไร, การประกันคุณภาพในการดูแลสุขภาพจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมหรือไม่, เกณฑ์ในการพิจารณาแบบ fast track มีอะไรบ้าง, การขอคำยินยอมด้วยวาจาทำได้หรือไม่ใน clinical trails, Phase IV clinical trial ที่เป็นลักษณะ promotion ควรอนุมัติหรือไม่, คำว่า assent form, placebo, randomization, จะแปลเป็นไทยอย่างไร, การส่งตัวอย่างไปต่างประเทศควรมี material transfer agreement หรือไม่, จะจัดการผลประโยชน์หรือทรัพย์สินทางปัญญาที่อาจเกิดจากการวิจัยทาง pharmacogenetics ที่ใช้ตัวอย่างพันธุกรรมของคนไทยส่งไปต่างประเทศอย่างไร, จะมีแนวคิดการจัดสรรผลประโยชน์จากการวิจัยทางคลินิกของบริษัทยาอย่างไร, ควรอนุญาตให้ทำ specimen bank หรือไม่ ถ้าให้จะมีหลักเกณฑ์อย่างไร, authorship policy โดยเฉพาะงานวิจัยที่ทำกับชาวต่างประเทศ เป็นต้น ในการนำ

เสนอของกลุ่มย่อยที่น่าสนใจคือการตั้ง joint committee โดยมีตัวแทนจากคณะกรรมการจริยธรรมแต่ละแห่งมาร่วมกันพิจารณาโครงการวิจัยที่เป็นพหุสถาบัน (multicenter clinical trials)

เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ศ.เกียรติคุณ นพ.พรชัย มาตังคสมบัติ ได้กล่าวถึงทางออกไว้ว่า เราต้องเป็น upstream มากกว่า downstream (หมายถึงต้องเป็นผู้วิจัยเองมากกว่าเป็นผู้รับทำวิจัย-ผู้รายงาน) ซึ่งขณะนี้ รัฐบาลมีโครงการจัดตั้ง

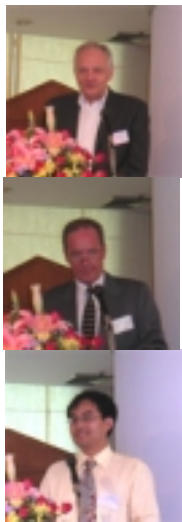
Thailand Center of Excellence for Life Science (TCELS) งานส่วนหนึ่งคือทาง pharmacogenomics ของโรค 10 โรค ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตชุดน้ำยาวินิจฉัยโรค และเกิดทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นของเราเอง

การประชุมครั้งนี้ ได้สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมประชุม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิทยากรอีกด้วย

นิมิตร มรกต : ผู้รายงาน

ข่าว

การจัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับชาติ ประจำปี ครั้งที่ 5 เรื่อง “Thailand Towards Center of Excellence in Clinical Trials “The Fifth GCP Annual Update: Building Strategic Alliances in Promoting Thailand as Asian Drug Development Hub” จะเลื่อนไป

เนื่องด้วยมีเหตุขัดข้องบางประการ จึงไม่สามารถนำสารชมรมฯ เล่มที่ 2 และ 3 ขึ้น Website ได้ จึงขอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถ.พระราม 4 เขตปทุมวัน กทม.10330

กรุณาส่ง

จัดปี 2548 ที่มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯของกลุ่มนักวิจัย กลุ่มคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม กลุ่มสถาบัน กลุ่มหน่วยงานที่กำกับดูแลการศึกษาวินิจฉัย และกลุ่มผู้ให้ทุนวิจัย รวมทั้งนำเสนอโครงการใหม่ที่จะริเริ่มโดยแต่ละฝ่าย

2. เพื่ออภิปรายและประชุมระดมสมองพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการผลักดันให้ประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการวิจัยทางคลินิกในระดับแนวหน้าของโลกต่อไป ทั้งนี้โดยมุ่งที่การแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (stakeholders)

3. เพื่อเป็นเวทีติดตามข้อมูลข่าวสารทางด้านการวิจัยทางคลินิก รวมทั้งระดมสมองร่วมกันเพื่อกำหนดหรือปรับทิศทางทางการพัฒนาการศึกษาวินิจฉัยทางคลินิกในประเทศไทยให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคหรือระดับโลกอย่างเหมาะสม

4. เพื่อเป็นเวทีให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และความคิดเห็นระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวินิจฉัยทางคลินิก ซึ่งจะช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและส่งเสริมกันและกันให้สามารถนำแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นไปสู่การปฏิบัติ (implementation) ที่สัมฤทธิ์ผล สมความมุ่งหมายต่อไป

การจัดการประชุมครั้งนี้เป็นความร่วมมือจากหลายฝ่าย ได้แก่ 1. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2. คณะอนุกรรมการส่งเสริมการศึกษาวินิจฉัยในคน (แพทยสภา), 3. ชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย (FERCIT), 4. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 5. สถาบันแพทยศาสตร์ และ 6. สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ (PREMA)

